

Capitolul II

Amintiri... amintiri...amintiri

Petre Brâncuși în amintiri de studenție

Am meditat mult la scrierea acestor pagini, mai ales din perspectiva în care relatarea mea ar putea fi considerată ca o istorisire personală, fără a avea de a face cu mediul artelor muzicale. Mai apoi m-am gândit că aceste pagini ar putea fi considerate ca oportuniste în dreptul unui maestru care pe timpul când era Rector la Conservatorul Ciprian Porumbescu din București era considerat de drept un reprezentant al conducerii din poziția de forță. Desigur aceste caracterizări au reperatele lor pe care nu încerc în nici un fel a le scuza sau motiva și asupra cărora las istoria să își spună cuvântul. Singura dilemă care mă macină este contextul istoric dat, cerințele și limitele în care arta muzicală românească dintre anii 1970-1980 trebuiau să supraviețuiască. Dacă privim între parantezele acestor limite ideologice, în care muzica de factură religioasă era un element distructiv, putem înțelege mai bine cele ce le voi relata despre un moment extrem de important, chiar decisiv în cariera mea profesională. În contextul dat al anilor 70 trebuie remarcată o anumită deschidere politică în care muzica pentru orgă a primit o scurtă revigorare. Cauzele sunt definite de opoziția fățișă față de profesorul de orgă Helmut Plattner, de situația lui extrem de controversată și producătoare de momente ostile partinice ale regimului comunist din acea vreme. Într-un limbaj neacademic pot spune că mereu a trebuit „ținut spatele” pentru ca plecarea fortuită a maestrului în Germania să nu însemne și desființarea clasei de orgă de la conservatorul bucureștean. De altfel această clasă era unica în toată țara și locurile pentru specializarea orgă erau extrem de rare. Cu toate acestea conducerea de atunci a conservatorului a găsit mijloace de convingere în care organiști (oarecum asemenea preoților) erau necesari pentru a acoperi nevoile stringente ale liturgicii catolice, protestante și reformate din România socialistă. Iată de ce în fiecare an (cu o singură excepție) clasa de orgă primea câte un loc. Din păcate odată cu intensificarea reducerilor de locuri finanțate și direct proporționale cu avântul Cântării României locurile la conservator au fost din ce în ce mai mult diminuate, iar clasa de orgă a fost printre primele sacrificate, așa că în anul 1980 a fost desființată. Admiterea la clasa de orgă era nu numai riscantă ci oarecum și fără finalitate academică în contextul

socialismului victorios în care organiștii erau promotorii muzicii religioase, considerată ca un element antisocial și anticomunist în victoria făuririi omului nou. Cu toate acestea prin grija rectorului Petre Brâncuși clasa de orgă nu a fost desființată (oarecum eroic) și a dat generația actuală de organiști formată din: Florin Chiriacescu, Maria Agoston, Felician Roșca, Ursula Philippi (Copoly), Franz Metz, Valentin Radu și Molnar Tunde (am menționat doar pe acei studenți care și-au continuat după absolvire cariera organistică). Dintre aceștia, Ursula Philippi și Felician Roșca sunt organiști concertiști și profesori universitari; Molnar Tunde organist concertist și conferențiar universitar, Franz Metz organist concertist și o personalitate în muzicologia europeană; Valentin Radu dirijor și organist concertist cu stagii serioase în SUA. Eu cred că efortul Maestrului Petre Brâncuși de a menține Clasa de orgă la Conservatorul Ciprian Porumbescu din București a meritat, chiar și în mediul disputelor controversate cu cei de la Comitetul Central al PCR, privind rolul acestei specializări. În ceea ce mă privește, rolul maestrului în cariera mea a fost determinant chiar din primele zile de studenție. Admiterea la clasa de orgă era extrem de riguroasă, cu o comisie lărgită din comisia pentru pian la care se adăuga Doamna Lidia Sumnevici, profesoara de atunci de la clasa de orgă. Repertoriul de admitere era extrem de complicat, la un nivel ridicat de pregătire profesională înaltă, cu un examen format din trei etape în care tânărul organist trebuia să aibă deja o pregătire organistică remarcabilă. Desigur, această pregătire de dinainte de admitere se făcea în particular cu organiștii acelor ani, din care se remarcă puține nume precum Franz Xaver Dressler la Sibiu sau Hans Eckart Schlandt la Brașov. Eu am avut șansa să ajung la maestrul Franz Xaver Dressler. Un corifeu și un pedagog de excepție, care încă din prima oră m-a avertizat că a studia orgă în România acelor ani nu era o direcție extrem de agreată. Cu toate acestea trebuie să remarc că datorită unor personalități precum George Bălan și, mai târziu, Iosif Sava muzica de orgă era ca un magnet pentru iubitorii artelor muzicale, chiar și în anii socialismului victorios. La admitere am concurat cu un coleg sibian, provenit dintr-o familie de muzicieni. Era deja o concurență serioasă, dar maestrul Dressler îmi spunea mereu că trebuie să fiu la admitere mai sus cu un kilometru față de opozantul meu. De altfel pentru Dressler acest concurs devenise un fel de revanșă profesională în care dorea să transmită clar un mesaj de superioritate colegului său sibian. Eu nu știam nimic în acei ani de acesta dispută. Mereu îmi aducea aminte că șansele mele nu pot fi bune, că datorită faptului că tatăl meu era pastor am referințe foarte proaste și că acestea se iau în considerare la admitere, că eu însumi aparțin unei biserici protestante adventiste, care nu este privită cu ochi buni de comisia de admitere. În sfârșit, că singura mea șansă era

ceea de a demonstra că sunt foarte bun și că merit să devin organist. A urmat admiterea. Emoțiile erau atât de mari că nu am fost în stare să mănânc aproape nimic timp de zece zile. Cu toate acestea colegii mei, îndeosebi Florin Chiriacescu, mă încurajau și îmi spunea că am singura șansă de a intra la conservator. Știam întregul program din memorie iar ultimele ajustări erau atât de subtile încât doar un organist perfecționist ar fi putut să le dea o altă formulare muzicală. Maestrul Dressler, la plecarea din Sibiu, m-a binecuvântat și a plâns spunând că sunt victoria lui de zeci de ani și că am să devin organist. Așa a și fost. Pe singurul loc pe lista de admitere la orgă figura un singur nume, iar acela era Felician Roșca. Au trecut câteva săptămâni de la admitere. Nu înțelegeam de ce atât Domnul Dressler cât și Doamna Lidia Sumnevici îmi spuneau să fiu reținut, să nu mă laud că am intrat și mai ales să nu port discuții cu opozantul meu (pe care în sinea mea îl apreciam și îl apreciez și astăzi). Mai apoi, într-o dimineață a intrat în sala de orgă domnul Rector Petre Brâncuși, însoțit de trei colegi profesori universitari. Părea un om extrem de sever dar atunci am simțit vocea lui ceva mai moale și blândă în care am citit o umbră de încurajare. M-a felicitat și apoi m-a rugat să povestesc unde și cu cine m-am pregătit. Am relatat frumoasa colaborare și grija cu care Maestrul Dressler m-a pregătit, i-am relatat și întâmplarea cu cele trei corale pe care a trebuit să le memorez într-o singură zi și când am fost închis în biserică până am reușit să cânt perfect, din memorie, trei corale din Orgelbuchlein. S-au amuzat iar mai apoi ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat a venit cerința. *Dar așa, să ne mai cânti și nouă o dată repertoriul de la admitere? Desigur, cu toată plăcerea!* - am răspuns eu. Și a urmat întregul program de admitere, din memorie, cu toți profesorii care au venit să reverifice ceva ce era gata stabilit. Parcă și acum îl văd pe Maestru Petre Brâncuși. S-a ridicat de la masă, a venit la mine m-a felicitat și mi-a strâns mâna după care mi-a spus: *Dragă stai liniștit, cât sunt eu rector nimeni nu te scoate din conservator. Ai niște părinți minunați și îl admir pe Dressler. Ei da...știi că ai un Dumnezeu, sigur acum te vede și ne aude.* După ani de zile am înțeles gestul și moralitatea lui. Probabil, și sigur, „unii” nu doreau să fiu organist. Petre Brâncuși mi-a fost alături, chiar dacă nu știam, în toți anii de conservator. Și chiar dacă nu am avut ocazia ca în toți acești ani să aduc o mulțumire, iată că acum după mai bine de 40 de ani pot să spun:

Mulțumesc Maestre Petre Brâncuși!

**Prof. dr. Felician Roșca, Universitatea de Vest din Timișoara
2 februarie 2013**

Amintiri despre Petre Brâncuși

Printr-un ciudat joc al sorții, întâmplarea a făcut ca Petre Brâncuși să mă cunoască cu mult înainte de a-l fi cunoscut eu pe el. Peste ani, mi-a povestit că, prin anii ,50, pe vremea când eu aveam cinci sau șase ani, a venit în casa familiei mele de pe strada Pascal nr.19, ca să discute cu tatăl meu, compozitorul Gheorghe Danga, pe atunci la apogeul carierei. Era perioada în care Petre Brâncuși lucra la revista „Contemporanul” și la Editura Didactică și Pedagogică.

Ulterior, intrând la școala de muzică, am devenit coleg cu unul dintre fiii lui, Cristian, dar nici atunci nu am făcut vreo legătură între el și noul meu coleg. Pe Petre Brâncuși aveam să îl cunosc personal mulți ani mai târziu, când am devenit student la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”. Eram în anul III, iar învățământul românesc tocmai trecea prin niște reforme. În acel an (1973, dacă nu mă înșel), Ceaușescu ajunsese la concluzia că studenții trebuie să facă neapărat practică în producție. Cum, în privința muzicii, o producție propriu-zisă nu exista, s-a hotărât ca studenții mai buni să dirijeze pe rând corul anului, urmând ca, mai târziu, corul respectiv să plece în turneu prin țară. Așa s-a făcut că, înaintea unui asemenea turneu, Petre Brâncuși, care ajunsese rectorul Conservatorului, a dorit să vadă cum ne descurcăm. Când a văzut lista cu dirijorii-studenți, el a spus imediat: „Vreau să îl văd pe Danga!”. Eram foarte emoționat și nici măcar nu mai țin minte ce piesă anume am dirijat, dar ulterior el a vrut să stea de vorbă cu mine și s-a arătat mulțumit de cele văzute și, mai ales, auzite.

Așa am ajuns să îl cunosc personal pe Petre Brâncuși și, după cum aveam să constat mai târziu, viața avea să îmi rezerve noi întâlniri cu Domnia-Sa, ultima fiind chiar deosebit de importantă pentru mine ...

Ajuns în anul IV la Conservator, l-am revăzut pe Petre Brâncuși, de această dată în calitate de profesor. Preda un curs de istorie a muzicii românești și îl avea ca asistent pe Grigore Constantinescu. Mi-l aduc foarte bine aminte: un bărbat drept, îmbrăcat elegant, cu o voce caldă, odihnitoare. Cursul său era programat la 8 dimineața, când mai toți eram încă adormiți, dar el reușea să ne trezească prin lucrurile pe care le spunea și mai ales prin căldura și admirația cu care vorbea despre muzicienii români. La seminarii, inventase o metodă de examinare care elimina orice posibilă emoție sau încordare: ne invita să ne punem singuri întrebări unii altora pe tema cursurilor, astfel încât orele deveneau cât se poate de plăcute. M-am bucurat de nota 10 pe care am luat-o la examen, dar,

de atunci, pe Petre Brâncuși nu l-am mai revăzut decât peste mai mulți ani și, după cum aminteam mai sus, întâlnirea a fost deosebit de importantă pentru mine.

L-am revăzut pe Petre Brâncuși la aproape zece ani de la absolvirea facultății în 1983. Eram într-o situație grea, iar în București nu mă puteam angaja din cauză că nu aveam celebra „negație”- adică eliberarea de la postul (evident, la țară), unde erai repartizat după absolvire. Petre Brâncuși era pe atunci director al Operei Române. M-am dus la el și l-am rugat să mă ajute. Și m-a ajutat, angajându-mă pe un post pentru care se cereau studii medii, deși el știa că absolvisem o facultate și că legea nu îi permitea să mă angajeze pe un asemenea post. Am rămas la Opera Română zece ani, ulterior reușind să ajung pe un post în conformitate cu pregătirea mea.

Pentru Operă, pentru teatre și pentru cultura românească în general, perioada aceea (1983 - 1989) a fost deosebit de grea: oamenii se duceau la teatru și veneau la Operă pentru că la televizor nu aveau ce vedea, iar din săli erau goniiți de frigul și întunericul omniprezent în toate instituțiile de cultură și nu numai. Și totuși, sub conducerea lui Petre Brâncuși, Opera Română reușea să aducă public.

Petre Brâncuși nu uitase gloriile Operei Române și, deși unii artiști ieșiseră de multă vreme la pensie, iar alții pleaseră în străinătate, el a reușit să îi convingă să revină pe scenă. Așa s-a făcut că, în anii '80, la Opera Română mai puteau fi încă văzuți și ascuțați Nicolae Herlea, Elena Cernei, Octavian Naghiu, Iulia Buciuceanu, Octav Enigărescu și atâția alții. În sfârșit, tot de numele lui Petre Brâncuși se leagă și poate cel mai mare succes al Operei Române din ultimele decenii: premiera operei „Nabucco” de Giuseppe Verdi, care s-a jucat cu casa închisă de la primul spectacol. Pentru Opera Română, au fost niște ani de glorie pe care ea nu spera să o mai retrăiască vreodată.

Ulterior, drumurile noastre s-au despărțit, iar noi nu ne-am mai întâlnit niciodată ...

Acestea ar fi amintirile mele despre profesorul Petre Brâncuși și, dacă potrivit unui proverb din bătrâni, „omul sfințește locul”, pot spune și eu că Petre Brâncuși a fost un astfel de om.

Alexandru Danga

Petre Brâncuși, președintele UCMR

Eram de câțiva ani membru stagiar al Uniunii. Terminasem conservatorul, secția de compoziție cu maestrul Aurel Stroe. În 1977 a fost un cutremur mare de pământ în România. Uniunea s-a cam clătinat. Numai clădirea. Breasla a rămas unită, în ciuda vorbelor aruncate aiurea de unii sau alții. Ateneul Român a devenit gazda Uniunii. Până în 1990, timp de 12 ani UCMR a funcționat alături de Filarmonica „George Enescu”. Când ne-am mutat la Ateneu, Domnul Petre Brâncuși era de puțin timp președintele Uniunii. Avea biroul pe culoarul din dreapta, unde astăzi este casa de bilete. În următoarea cameră se țineau comisiile secțiilor. Domnul Petre Brâncuși a ținut un discurs de instalare în prima ședință pe care o prezida ca președinte. Sălița de la subsolul Ateneului, o sală cochetă de concerte, a devenit aula Uniunii noastre. Atunci, cu această ocazie, s-au făcut primiri în Uniune, membrii stagiați au devenit Compozitori Membri ai UCMR. Am fost trei, Adrian Iorgulescu, Anton Șuteu și subsemnatul.

Pot spune ca Președintele Brâncuși mi-a fost naș!

În facultate am auzit cursurile de istoria muzicii românești ținute de Profesorul Brâncuși. Îmi aduc aminte de un domn îmbrăcat, întotdeauna, într-un costum impecabil, cu cămașă albă și cravată, întotdeauna îngrijit și cu un zâmbet sincer, neprofesional (făcătură) și o nelipsită mapă din care scotea diverse hârtii pe care avea notate idei. Erau fișele dânsului.

Amănuntele, adevărurile care trebuiau spuse despre toți cei ce au făcut sau făceau parte din acest important patrimoniu: MUZICA ROMÂNESCĂ. Compozitori, interpreți, muzicologi, animatori, inițiatori erau personajele despre care profesorul Brâncuși povestea cu pasiune. Întotdeauna mi-a plăcut să știu cât mai multe despre cum și ce gândeau cei dinaintea mea. Este meritul unui profesor.

Muzica este un mediu prin care se exprimă gândire și se formulează idei. Cum se exprimă idei? Prin descoperirea resorturilor structurilor muzicale. Capacitatea de a modela, aplicarea strategiilor abstracte, este ceea ce trebuie să învățăm despre și de la un creator. Țsta este rolul unui bun profesor. Dl Brâncuși avea întotdeauna pregătită prelegerea apelând la metaforă, poezie, expresivitate, pentru a prezenta un compozitor, opera și timpul lui.

Profesorul Petre Brâncuși a fost și Rectorul Conservatorului de Muzică „Ciprian Porumbescu”. Nu cunosc statisticile, câți studenți au terminat și câți nu, câți au luat premii, câți au devenit artiști importanți. Știu însă că, în acele vremuri, a existat un Studio de Muzică Experimentală (muzică electronică) unde

foarte mulți compozitori talentați, nu am să dau nume ca nu cumva să uit pe cineva, reprezentanți ai diferitelor generații, își realizau încercările componistice. Pentru muzica nouă, acest lucru a însemnat foarte mult.

Maestrul Petre Brâncuși a fost și Director al Direcției Muzicale din Radio România. Atunci am ascultat foarte multe emisiuni despre muzică, prezentate de muzicologi, compozitori, animatori de muzică. „Originalitate și Elevație” se numea emisiunea produsă, gândită și prezentată de Petre Brâncuși. Se povestea despre muzică, despre compozitorii români, despre lucrările și estetica lor și nu numai. Emisiunile au avut un impact extraordinar. Demersul emisiunilor muzicale prezentate în grila de programe era unul CULTURAL. Să ne cunoștem compozitorii. Să încercăm să aflăm ce și cum au gândit. Să le ascultăm muzica. Să ascultăm pe cei ce le interpretează. Să le comentăm. Să fim recunoscători. Publicul muzicii simfonice, corale, de cameră devenise un auditor permanent.

Radio România își urmărea obligația de formator de politică culturală. Dați-mi voie ca, în încheiere, să spun o povestioară.

Mama mea, la spital înainte de a fi operată. Doctorul anestezist vrea să destindă atmosfera și îi spune: „Doamnă, purtați numele unui mare compozitor!” Răspunsul a venit imediat: „Da, e fiul meu!”

Probabil și soția Maestrului Brâncuși o fi fost întrebată măcar o dată: „Doamnă, purtați numele unui mare artist român, tot globul a auzit de el...” și dânsa o fi răspuns simplu: „Da, e soțul meu!”

Adrian Enescu - compozitor

Martie, 2013

Scurtă evocare a maestrului Petre Brâncuși

Despre muzicianul Petre Brâncuși au fost scrise de-a lungul timpului numeroase articole, au fost exprimate o serie de opinii, misiunea mea fiind oarecum dificilă. Această onorantă propunere, venită din partea maestrului Cristian Brâncuși, mentorul meu în aprofundarea artei dirijatului de orchestră mi-a deschis oportunitatea exprimării unor opinii venite din partea unui fost student al prof. Petre Brâncuși, în anul universitar 1988-1989. Este vorba de cursul de Istoria muzicii românești din cadrul Conservatorului „Ciprian Porumbescu” București, curs susținut cu măiestrie și profesionalism.

Născut în anul 1928 în satul Brădiceni, județul Gorj, urmează ciclul studiilor școlare și în anul 1950 absolvă Școala Normală din Târgu-Jiu. Urmându-și vocația, în perioada 1950 - 1955 studiază la conservatorul „Ciprian Porumbescu”

din capitală, unde primește îndrumări de la maestrul G. Breazul, S. Drăgoi, N. Buicliu, Ctin. Bugeanu, O. Drâmba, M. Basarab, D. Alexandrescu, I. Ghiga, V. Iusceanu, T. Ciortea, D. D. Botez, I. Vicol, V. Grefiens, și lista ar putea continua. Devine Doctor în Muzică în anul 1974, prin susținerea tezei având titlul „Semnificații actuale ale operei lui George Breazul”, lucrare ce devine ulterior un punct de referință în muzicologia românească. Fin cunoscător al fenomenului muzical autohton, ce-și trage seva din substanța folclorică autentică, din anul 1976 devine profesor universitar al prestigioasei instituții de învățământ muzical din capitală. De-a lungul timpului a ocupat diverse funcții, dintre care amintim:

- director Editura muzicală, 1959-1962
- director muzical Radioteleviziunea Română 1968-1971
- rector al conservatorului din București, 1972-1982
- președinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, 1977-1982
- director al Operei Române din București, 1982-1989

Pe lângă acestea, a fost membru corespondent al Academiei Tiberine din Roma, membru permanent al Asociației Internaționale a Teatrelor Lirice. A făcut parte din jurii naționale și internaționale. În anul 1965 primește premiul Academiei Române iar Uniunea Compozitorilor îi recunoaște meritele culturale acordându-i premiul în anii 1969, 1973, 1976, 1978. - Este primul muzicolog ce prezintă o istorie a muzicii românești „concepută într-un stil accesibil”, după afirmația muzicologului și compozitorului Doru Popovici. Iubitor și promotor al creațiilor componistice autohtone, susține ideea conform căreia folclorul de la sate reprezintă baza clasicismului muzical românesc. Fără a neglija capodoperele muzicii universale, după 1964 promovează tezele esteticii înaintate susținând ca în emisiunile radiofonice să fie prezentați toți compozitorii interziși precum Stravinsky, Schönberg, Berg, Webern, Messiaen, Boulez, Nono, Xenakis, Stockhausen. Exemplu de intransigență și exigență profesională, autoritate muzicală recunoscută, susținător al corului Madrigal, de-a lungul timpului își aduce contribuția masivă la dezvoltarea fenomenului muzical românesc, făcându-l cât mai accesibil și mai cunoscut în toate mediile culturale din țară și străinătate.

Prin prisma profesiei mele, de maestru de cor al TNOB „Oleg Danovski” Constanța, am fost atras de perioada în care maestrul a activat ca director al Operei Române din București. A fost o perioadă în care lipsurile materiale erau evidente dar, interesantă este activitatea managerială ce a permis ca standardul profesional să fie la cote maxime, condițiile necesare unei bune activități (repertoriu amplu, profesionalism artistic, promovarea creației de calitate) fiind îndeplinite în totalitate. Astfel, în această perioadă au loc anual un număr de aproximativ 6-7 reluări sau premiere de operă sau balet, în ciuda dificultăților financiare.

Dintre acestea, amintim:

- operele Carmen, Bal Mascat, Lucia di Lamermoor, Nunta lui Figaro, Don Giovanni, Povestirile lui Hoffmann, Giannischicchi, Nabucco, Walkiria, Olandezul Zburător, Tanhäuser, Lakmé, Cneazul Igor.

- promovarea unor compozitori români precum: D. Popovici, M. Jora, L. Alexandra, Ghe. Dumitrescu, S. Nichifor, T. Bratu, C. P. Basacopol, C. Trăilescu, D. M. Goia, P. Benteoiu, A. Vieru, T. Olah, C. Cezar, din lucrările lor amintim: Crăiasa Zăpezii, Noaptea cea mai lungă, Interogatoriul din zori, Demoazela Măriuța, Orfeu, Inimă de copil, Albă ca zăpada, Amorul doctor, Cântec înalt, Meandre, Speranța, Vibrații contemporane, Povestea micului Pan, Alpha Lyre, Motanul încălțat, Ioan Vodă cel Cumplit, Hamlet, O noapte furtunoasă, Bălcescu, etc.

La toate acestea se adaugă un număr impresionant de serate muzicale având ca subiect o tematică diversă, și în care erau invitate personalități ale scenei lirice precum Magda Ianculescu, V. Teodorian, Elena Cernei, Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, D. Ohanesian.

Observăm că pe lângă „obsesia” profesional artistică, educarea publicului reprezenta un deziderat. Se interpretau săptămânal titluri diverse din creația autohtonă și universală, „primenite cu nume de cântăreți consacrați și tineri” (dirijorul și compozitorul Stelian Olaru). Nu lipseau din aceste spectacole cântăreți, balerini și dirijori din țară și străinătate ca invitați, toate aceste aspecte reprezentând rezultatul echilibrului asigurat de maestrul Petre Brâncuși, al respectului acordat de domnia sa tuturor angajaților și invitaților precum și a faptului că, în ciuda lipsurilor din acea vreme a reușit să asigure un climat artistic propice actului cultural de mare calitate. Menționez și permanenta grijă privind promovarea tinerilor soliști în scopul asigurării viitorului artei lirice din România.

În final, aș dori să adaug câteva cuvinte ale maestrului Călin Hanțiu, prim solist al trupei de balet „Fantasio” înființată și condusă de celebrul coregraf „Oleg Danovski”. Invitat în numeroase rânduri pe scena operei, uneori împreună cu întreg ansamblul, vorbește despre interesul cu care erau așteptați precum și de oportunitatea afirmării artistice creată de maestrul Brâncuși artiștilor din provincie. Lacul lebedelor, Frumoasa din pădurea adormită, Spărgătorul de nuci, Francesca da Rimini, Mandarinul miraculos, reprezintă câteva titluri susținute de artistul constănțean pe scena operei. Această colaborare a deschis porțile concurenței loiale, a realizat prietenii ce au dăinuit în timp datorită NORMALITĂȚII PROFESIONALE ȘI ARTISTICE (s.n.) gândite și promovate de maestrul Petre Brâncuși.

Maestru de cor Adrian Stanache

Amintiri din studenție

Într-una din zilele trecute, străbătând holul principal al Conservatorului (azi UNMB) am zăbovit câteva momente asupra tablourilor cu rectorii acestui lăcaș de cultură. Nume mari, interpreți celebri, compozitori, muzicologi, începând cu anul 1977 am avut privilegiul să-i cunosc pe toți cei care au condus această instituție, atât ca student cât și ca profesor. Aș vrea să aștern acum câteva rânduri despre profesorul și muzicologul Petre Brâncuși.

M-a impresionat întotdeauna prin eleganța, sobrietatea și severitatea sa care, de fapt, ascundeau un om blând și sensibil. Am avut bucuria să fiu studentul domniei sale la disciplina Istoria muzicii românești, fiind unul dintre aceia pe care maestrul îi aprecia, în special, pentru calitatea „vestitelor” referate pe care trebuia să le concepem cât mai aproape de performanțele unui muzicolog desăvârșit. Erau, de fiecare dată, o provocare pentru noi. Avea darul de a ne căpăta către performanță cu un tact pedagogic remarcabil.

Există și o amintire comică. Încă din primul an de facultate am fost selecționat în corul facultății. Într-una din zile, domnul Rector a venit în sala Kiriac să ne asculte. Era maestrul Petre Crăciun cu noi și înainte de a începe să cântăm, domnul Rector a aruncat o privire spre partida de bas. Eu am încremenit... pentru că tot semestrul m-am strecurat în școală ascunzându-mi podoaba capilară remarcabilă (lucru interzis în acele vremuri), iar acum, apare domnul Rector privind fix către mine. Eram transpirat learcă și tremuram. Apoi, cu un gest categoric care mă viza, acesta îmi spune: „Te tunzi”! Liniște totală preț de câteva secunde apoi, se aude glasul meu firav și tremurător: „Când”? A urmat o explozie de râs generală și am fost...iertat.

Conf. univ. dr. Marcel Octav Costea
București, 2013